

แถลงการณ์

ขอให้รัฐบาลหยุดสร้างภาระค่าไฟฟ้ากว่า 65,000 ล้านบาทให้ผู้บริโภค

ตามที่คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน (กกพ.) ได้ดำเนินการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (รอบเพิ่มเติม) จำนวน 2 กลุ่ม แบ่งเป็น ก) พลังงานแสงอาทิตย์แบบตั้งพื้นบนดิน จำนวน 1,580 เมกะวัตต์ ที่จะสามารถดำเนินการเชิงพาณิชย์หรือขายไฟฟ้าได้ในช่วงปี 2569-2573 และ ข) กังหันลมจำนวน 565.4 เมกะวัตต์ ที่จะสามารถขายไฟฟ้าได้ในช่วงปี 2571-2573 รวม 2,145.5 เมกะวัตต์ โดยไม่มีการประมูล แต่ใช้วิธีการคัดเลือก ซึ่งใช้ราคาซื้อที่กำหนดโดยมติของคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) เมื่อเดือนพฤษภาคม 2565 คือ 2.17 บาทต่อหน่วย สำหรับไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ และ ราคา 3.10 บาทต่อหน่วยสำหรับไฟฟ้าจากพลังงานลม โดยที่ราคาซื้อดังกล่าวจะคงที่ตลอดอายุสัญญา 25 ปี นั้น

เป็นที่ทราบกันดีโดยทั่วไปว่า เทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ได้มีความก้าวหน้าและราคาลดต่ำลงอย่างรวดเร็วมาก โดยลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 10 ต่อปี เช่นเดียวกับเทคโนโลยีการผลิตไฟฟ้าจากกังหันลม แต่อัตราการลดลงของราคาจะช้ากว่าเล็กน้อย ดังนั้น การที่ กกพ. ใช้ราคาตามมติ กพช. ในปี 2565 ที่ไปกำหนดราคาซื้อขายกันจริงของโซลาร์เซลล์ในปี 2569 หรืออีกประมาณ 4 ปีหลังจากนั้น จึงส่งผลให้ราคาสูงกว่าราคาที่เหมาะสมจะไปถึง 20-30% ส่วนกรณีของพลังงานลมซึ่งจะมีการซื้อขายกันจริงในปี 2571 จะช้ากว่าวันกำหนดราคาไว้ล่วงหน้าถึง 6 ปี

นอกจากการกำหนดราคาที่เราเรียกว่า**ไม่มีประสิทธิภาพ**ดังกล่าวข้างต้นแล้ว การไม่เปิดให้มีการแข่งขันโดยวิธีการประมูลราคาเพื่อหาราคาที่เหมาะสมที่สุด ก็จะเป็นภาระของผู้บริโภคที่จะต้องจ่ายค่าไฟฟ้าแพงไปนานถึง 25 ปี

ผลการศึกษาขององค์กร IRENA (International Renewable Energy Agency) ซึ่งเป็นหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ (เรื่อง Renewable Power Generation Costs in 2023) ชี้ให้เห็นว่า ราคาไฟฟ้าเฉลี่ยตลอดโครงการ (LCOE) (ซึ่งเป็นการศึกษาจากทั่วโลก) จะมีราคาค่าไฟฟ้าเฉลี่ยของโลกจากโซลาร์เซลล์ขนาดใหญ่ในปี 2566 เท่ากับ 1.53 บาทต่อหน่วยเท่านั้น และหากมีการซื้อขายในปี 2569 ตามที่ กกพ. ประกาศ ราคาไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ก็จะน้อยกว่า 1.53 บาทต่อหน่วยอีก

เพื่อเป็นการยืนยันว่าผลการศึกษาของ IRENA มีแนวโน้มที่ถูกต้องและเป็นไปได้จริง พบว่า รัฐบาลอินเดีย โดย SECI (Solar Energy Corporation of India) ได้ประกาศผลผู้ชนะการประมูลเมื่อเดือนสิงหาคม 2567 เพื่อขายไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์พร้อมกับการเก็บไฟฟ้าลงแบตเตอรี่ (ที่สามารถขายไฟฟ้าได้ตลอดเวลาแม้ในเวลากลางคืน) **ในราคา 1.44 บาทต่อหน่วย** ในขณะที่โครงการของประเทศไทยที่กำลังดำเนินการนี้ไม่มีแบตเตอรี่

เมื่อนำข้อมูลจากผลการศึกษาดังกล่าวมาคำนวณอย่างเป็นระบบ (ตามข้อมูลในภาพและตารางแนบท้าย) และสมมุติว่ามีการขายไฟฟ้าจริงในปี 2568 จะส่งผลให้ค่าไฟฟ้าจากโครงการนี้แพงกว่าที่ควรจะเป็นคิดเป็นมูลค่าตลอดอายุสัญญา 25 ปี **อย่างน้อยรวม 65,000 ล้านบาท (หกหมื่นห้าพันล้านบาท)**

สภาองค์กรของผู้บริโภคได้ยื่นอุทธรณ์ประกาศ กกพ. ในการรับซื้อไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน (รอบเพิ่มเติม) ไปเมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2567 พร้อมขอไต่ถามเลิกประกาศฉบับดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้รับการตอบรับจาก กกพ. แต่ประการใด

ดังนั้น ในวันที่ สภาองค์กรของผู้บริโภคและภาคีเครือข่ายซึ่งได้ร่วมลงชื่อทำแถลงการณ์ฉบับนี้ จึงมีข้อเรียกร้องให้ กกพ. และรัฐบาลทบทวนโครงการดังกล่าวทั้งหมด เพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภค ทั้งรุ่นนี้และรุ่นต่อไป

พร้อมกันนี้ ขอเรียกร้องให้กระทรวงพลังงานเร่งดำเนินการจัดทำแผนพัฒนากำลังผลิตไฟฟ้า (PDP2024) ซึ่งได้ดำเนินการมานานกว่า 3 ปีแล้วแต่ยังไม่แล้วเสร็จ ทั้งนี้ในการจัดทำแผน PDP2024 หรือ PDP2025 ต้องเน้นการพึ่งตนเองของชาติ ภายใต้เทคโนโลยีพลังงานหมุนเวียนที่มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และ ต้องเน้นให้ผู้บริโภคสามารถเป็นผู้ผลิตและผู้ขายไฟฟ้า (Prosumer) เพื่อสร้างงานและสร้างรายได้ให้กับประชาชนตามคำแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภาที่ว่า “รัฐบาลจะยึดมั่นในหลักนิติธรรม ความโปร่งใส สร้างความชอบธรรมในการบริหารราชการแผ่นดินโดยการฟื้นฟูหลักนิติธรรมที่เข้มแข็ง มีประสิทธิภาพ...จะสนับสนุนให้ประชาชนผลิตไฟฟ้าระบบโซลาร์เซลล์ใช้ในครัวเรือนและมีรายได้จากการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าที่ผลิตเกินกว่าความต้องการคืนให้รัฐ...จะเร่งออกมาตรการเพื่อลดราคาค่าพลังงานและสาธารณูปโภค”

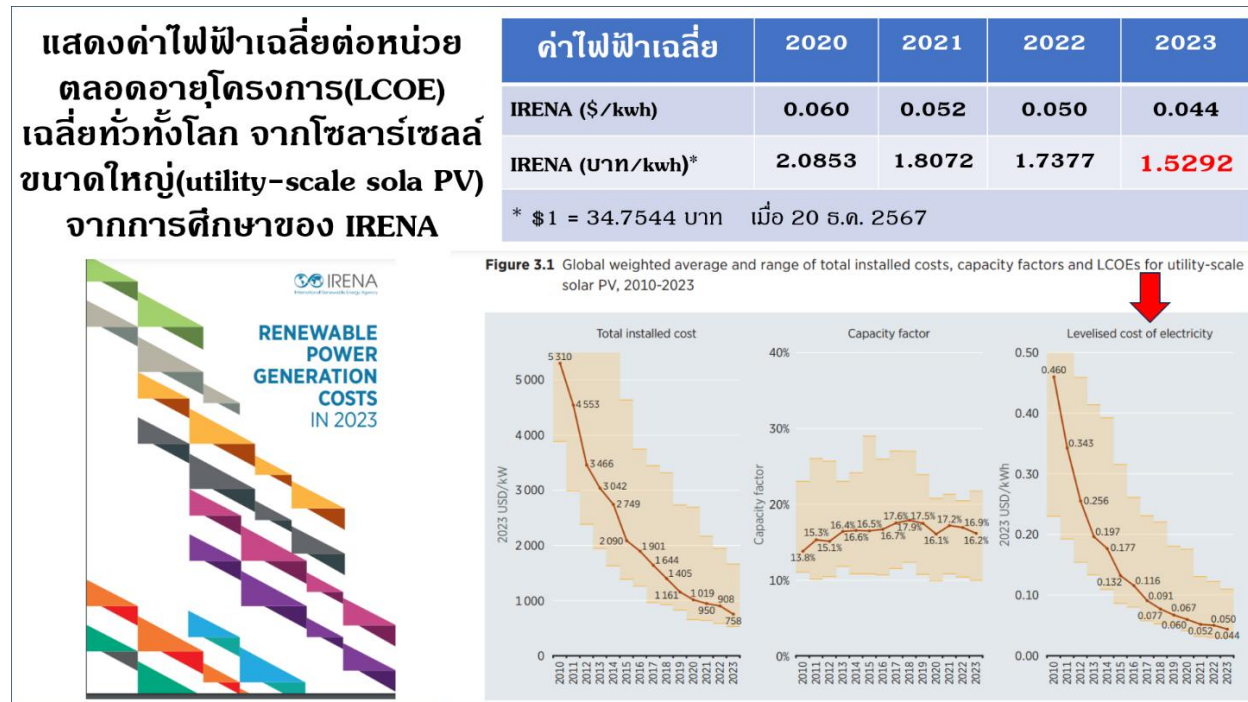
แถลง ณ วันที่ 25 ธันวาคม 2567

โดย

- สภาองค์กรของผู้บริโภค
- สมาพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์
- สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจกิจการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย

ภาพและตารางแนบท้าย

จากรายงานการศึกษาโดยองค์กร IRENA (International Renewable Energy Agency) ซึ่งเป็นองค์กรในสังกัดขององค์การสหประชาชาติ เป็นการศึกษาเพื่อหาค่าไฟฟ้าเฉลี่ยทั่วโลก พบว่า LCOE ของโซลาร์เซลล์เฉลี่ยทั่วโลกในปี 2566 เท่ากับ \$0.044 ต่อหน่วยไฟฟ้า (kwh) ดังแสดงในภาพประกอบที่ 1 ซึ่งเปลี่ยนเป็นเงินบาทที่อัตราแลกเปลี่ยน 34.7544 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ

ภาพประกอบที่ 1

จากผลการศึกษาดังกล่าวค่าไฟฟ้ามีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง หากนับเฉพาะในช่วง 2561 ถึง 2566 เฉลี่ยลดลงปีละ 8.9% ดังนั้น จึงสามารถประมาณได้ว่าค่าไฟฟ้าเฉลี่ยตลอดโครงการ (LCOE) ในปี 2567 จึงเท่ากับ \$0.040/kwh หรือ 1.3931 บาทต่อหน่วยไฟฟ้า **ต่ำกว่าที่ กพพ.จะทำสัญญาซื้อขายจากบริษัทเอกชนที่ได้ประกาศรายชื่อไปแล้วถึง 0.77 บาทต่อหน่วย**

สำหรับค่าไฟฟ้าจากกังหันลมชายฝั่ง จากผลการศึกษาของ IRENA จาก 19 ประเทศ ในปี 2565 ต้นทุนค่าไฟฟ้าของประเทศตุรกีซึ่งสูงที่สุดในบรรดา 19 ประเทศ เท่ากับ \$0.070 ต่อหน่วยไฟฟ้า ในขณะที่ของประเทศเวียดนามเท่ากับ \$0.050 ต่อหน่วยไฟฟ้า โดยที่เกือบทุกประเทศมีแนวโน้มลดลง ดังแสดงในภาพประกอบที่ 2

**แสดงค่าไฟฟ้าเฉลี่ยต่อหน่วย
ตลอดอายุโครงการ(LCOE)
จากกังหันลมชายฝั่ง
(onshore wind) ของ 19 ประเทศ
จากการศึกษาโดย IRENA**

ตุรกี	\$0.07/kwh	2.4328 บาท/kwh
เวียดนาม	\$0.05/kwh	1.7377 บาท/kwh
กพ.ซี		3.1014 บาท/kwh
ราคารปี 2023, อัตรา \$1 = 34.7544 บาท		

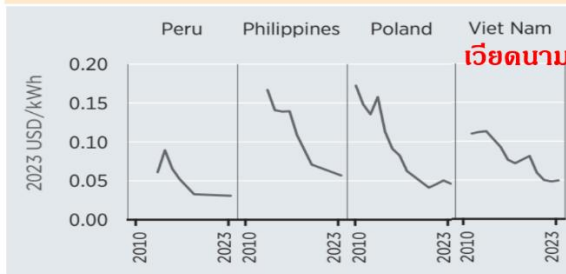
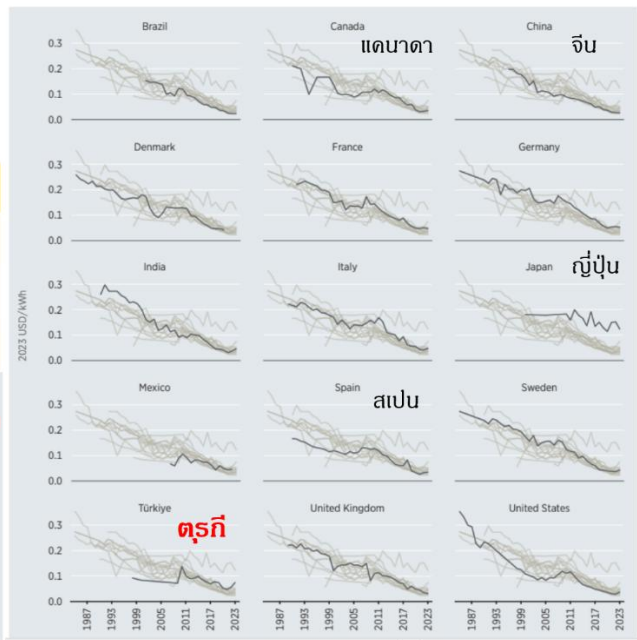

Figure 2.12 Weighted average LCOE of commissioned onshore wind projects in 15 countries, 1984-2023

ภาพประกอบที่ 2

ดังนั้น หากไม่มีการยับยั้งโครงการโซลาร์เซลล์ดังกล่าว จำนวน 1,580 เมกะวัตต์ที่ไม่มีความโปร่งใสและขาดประสิทธิภาพ ตลอดอายุสัญญา 25 ปี ผู้บริโภคไทยจะต้องจ่ายค่าไฟฟ้าแพงกว่าค่าเฉลี่ยของท้องถื่นการสหประชาชาติได้ศึกษาไว้ประมาณ 47,131 ล้านบาท

ในขณะที่รัฐบาลไทยกำลังจะลงนามในสัญญาซื้อไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์
ในราคา **2.17 บาทต่อหน่วย** โดยไม่มีการประมูลและได้ไฟฟ้าเฉพาะในเวลากลางวัน
แต่รัฐบาลอินเดียได้ประกาศรายชื่อผู้ชนะการประมูลไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์**พร้อม**
แบตเตอรี่ซึ่งสามารถขายไฟฟ้าได้ตลอดเวลาในราคา **1.44 บาทต่อหน่วย**
คิดที่ อัตราแลกเปลี่ยน 34.75 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ , $0.0415 \times 34.75 = 1.44$ บาท

Bidder/Developer	Capacity (MW)	Quoted Bids/Tariff		% Over Winning Bid
		(₹/kWh)	(~\$/kWh)	
NTPC Renewable Energy	500	3.52	0.0415	-
Hero Solar Energy	270	3.52	0.0415	-
Sembcorp Green Infra	150	3.52	0.0415	-
Solarcraft Power India 8 (Blupine Energy)	150	3.52	0.0415	-
Reliance Power*	930	3.53	0.0416	0.28%
Total	2,000			

*Reliance Power won 930 MW out of the 1,000 MW capacity quoted

Source: Mercom India Research

<https://www.mercomindia.com/ntpc-semcorp-reliance-hero-solar-bess-auction>

ภาพประกอบที่ 3 : ราคาซื้อไฟฟ้าจากโซลาร์เซลล์ของประเทศอินเดีย

ตารางแสดงมูลค่าความเสียหายที่ผู้บริโภคต้องจ่ายหากมีการลงนามสัญญาซื้อขายไฟฟ้าจากพลังงานหมุนเวียน
(รอบเพิ่มเติม)

	ขนาด	ผลิตไฟฟ้าปีละ	ตลอด 25 ปีผลิตได้ ผลิตได้	กพ.รับซื้อแพง กว่าค่าเฉลี่ยโลก	ผู้บริโภคต้องจ่าย มากกว่าเฉลี่ยของโลกรวม
พลังงาน แสงอาทิตย์	1,580 เมกะวัตต์	1,540 kwh/kw	60,830 ล้านkwh	0.7748 บาทต่อkwh	47,131 ล้านบาท
พลังงานลม	600 เมกะวัตต์	1,832 kwh/kw	27,480 ล้านkwh	0.6686 บาทต่อ kwh	18,373 ล้านบาท
รวมมูลค่าที่ผู้บริโภคต้องจ่ายมากกว่าผลการศึกษาโดยหน่วยงานขององค์การสหประชาชาติ ตลอดอายุสัญญา 25 ปี					65,504 ล้านบาท